

e-bulletin

1. Čo sa dialo vo svete	1
A. Aktivity partnerského vzdelávania zamerané na ECVET v roku 2018	1
B. Výročné ECVET fórum „Using ECVET for Long-Duration Mobility“	5
C. ECVET Networking Meeting 2018	8
D. ECVET seminár, Skopje, Macedónsko	11
2. Čo sa dialo u nás	12
A. Seminár pre externých hodnotiteľov	12
B. Seminár pre zamestnávateľov	12
C. Semináre pre žiadateľov - Ako správne pracovať s ECVET	12
3. Dva príklady dobrej praxe zo škôl	12
4. Kompendium projektov	15
5. Čo sa písalo v zahraničí	16
6. Užitočné webové stránky	17

Vážení čitatelia,

vážení priaznivci kreditového systému ECVET,

V predposlednom roku programu Erasmus+ vám opäť prinášame správy o tom, čo sa udialo, prípadne ešte udeje na národnej i európskej úrovni s týmto experimentom v oblasti odborného vzdelávania. Teší nás konštatovanie, že okruh užívateľov a šíriteľov sa každou výzvou na podanie projektov zväčšuje, ba i kvalita spracovania dokumentácie k ECVET stúpa, teda ľudí dobre pripravených na štartovacej čiare je stále viac. Na druhej strane však musíme tiež konštatovať, že bez systémového začlenenia tohto experimentu do praxe škôl a jeho oficiálneho uznania ako súčasť internacionalizácie vzdelávania a prejavu snahy škôl o zvyšovanie kvality odbornej prípravy sa už dlho nebude dať spoliehať len na uspokojenie učiteľov a riaditeľov škôl z dobre vykonanej práce. Poteší nás, ak vás čítanie tohto bulletinu bude inšpirovať k novým nápadom, ako zlepšiť implementáciu ECVET vo vašich školách, ako priblížiť túto iniciatívu ďalším záujemcom, prípadne ako využiť doteraz spracované dokumenty v každodennej práci bez potreby odvolávať sa pritom na európske iniciatívy.

Ďakujeme všetkým zapojeným školám za ich doterajšie úsilie a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Mgr. Irena Fonodová

1. Čo sa dialo vo svete

A. Aktivity partnerského vzdelávania zamerané na ECVET v roku 2018

V roku 2018 sa konali tri aktivity partnerského vzdelávania (PLA) zamerané na ECVET. V Budapešti 7. - 8. júna 2018 bolo PLA organizované národnými agentúrami Erasmus+, 17. - 18. mája v Roskilde a 18. - 19. septembra

v Glasgowe boli PLA podporované ECVET sekretariátom.

Na stretnutí v Budapešti sa zúčastnilo 45 účastníkov z 9 krajín (Poľsko, Slovinsko, Slovensko, Chorvátsko, Chorvátsko, Rumunsko, Rakúsko, Bulharsko, Česká republika, Maďarsko). Hlavnou témou stretnutia¹ boli medzinárodné mobility Erasmus + a ich vplyv na národné systémy OVP. Diskusie zahŕňali viacero tém, od špeciálnej problematiky identifikácie vzdelávacích výstupov nadobudnutých prostredníctvom učenia sa na pracovisku až po možnosti spolupráce medzi aktérmi vzdelávania a trhu práce. Prezentácie prednášajúcich priniesli príklady z praxe a pohľady na ECVET od rozmanitých zainteresovaných aktérov², Miguel Santos (Európska komisia) informoval o najnovšom vývoji ohľadom ECVET, o náraste participantov prostredníctvom dlhodobej mobility ErasmusPro a o novej platforme Europass zameranej na „zdokumentovanie a opis zručností a kvalifikácií získaných v dôsledku pracovných a vzdelávacích skúseností prostredníctvom mobility a dobrovoľníctva“. Upozornil tiež na dve pripravované štúdie o ECVET - “ECVET and EQAVET evaluation of implementation” a “Achievements and the changing nature and role of VET in Europe”. Je charakteristické, že na záver stretnutia účastníci navrhovali, aby sa na podobných stretnutiach zúčastnilo viac predstaviteľov podnikov a aj viac zástupcov decíznej sféry. Ďalší pokrok v implementácii ECVET je často brzdený nedostatočnou oporou v legislatíve. Závery seminára boli zhrnuté Jánosom Setényim do 10 stručných téz:

- je potrebné usilovať o jednoduchosť,
- práca so vzdelávacími výstupmi je re podnikateľov náročná,
- zdieľanie a šírenie osvedčených postupov je dôležité,
- treba zahrnúť do spolupráce malé, stredné a mikro- podniky, keďže sú v súhrne významnými zamestnávateľmi,
- nemali by sme vymýšľať všetko od začiatku,
- treba položiť väčší dôraz na neformálne a informálne vzdelávanie,
- program Erasmus + buduje dôveru medzi školami a podnikmi,
- mäkké zručnosti a postoje sa stávajú dôležitejšími.

1 ECVET PEER LEARNING ACTIVITY IN HUNGARY MEETING POINT: ERASMUS+ MOBILITIES & APPRENTICESHIPS Strengthening the role of workplaces in the preparation and implementation of international mobilities and national apprenticeships. Správa z podujatia je k dispozícii na https://tka.hu/docs/palyazatok/ecvet_peer_learning_activity_in_hungary_honlapra.pdf

2 Program podujatia je k dispozícii na <https://tka.hu/docs/palyazatok/program1807061048.pdf>

e-bulletin

V Roskilde sa stretlo 33 účastníkov z 15 krajín (bez účasti Slovenska) pri diskusii o možnostiach, ako využiť ECVET pri validácii neformálneho a informálneho učenia sa. Prezentácie o príkladoch dobrej praxe z piatich krajín (Rakúsko, Francúzsko, Holandsko a Švédsko a domáce Dánsko) sú k dispozícii³ spolu s podrobnou syntetickou správou obsahujúcou diskusné otázky, závery a presný program podujatia.⁴

Základné diskutované otázky možno formulovať takto:

- Aká je situácia v súvislosti s prepojením medzi ECVET a validáciou neformálneho a informálneho učenia sa v zúčastnených krajinách a aké podobnosti a rozdiely možno pozorovať v prístupe jednotlivých krajín?
- Čo by mohlo byť prínosom silnejšieho prepojenia medzi ECVET a validáciou v praxi?
- Aké sú potrebné podmienky úspechu a naopak, aké prekážky možno predpokladať?

Z rozsiahlych záverov vyberáme len niektoré vyjadrenia. V súvislosti s prepojeniami medzi ECVET a validáciou je veľmi pozoruhodné konštatovanie

- rozmanitosti v terminológii v jednotlivých krajinách,
- potreby dostatočne podrobného opisu vzdelávacích výstupov (odborných kompetencií a transverzálnych/všeobecných/klúčových kompetencií) ako podkladu pre hodnotenie/validáciu; formulovanie vzdelávacích výstupov je niekedy slabinou.

V súvislosti s chápaním a propagovaním validácie je dôležité si uvedomiť, že validácia

- je alternatívnou, ale v žiadnom prípade ľahšou cestou ku kvalifikácii,
- je reťazcom činností, začína poskytovaním informácií, skríningom záujemcu, poradenstvom vrátane odporúčaním vhodného doplnujúceho vzdelávania; je veľmi potrebné poskytovať kvalitné poradenstvo,
- je dôležitým katalyzátorom rozšírenia vzdelávacieho systému práve zameraním na perspektívu celoživotného vzdelávania, nastavuje sa ním vyladenie mysle učiaceho a je preto dôležité, aby ním nadobudnuté vedomosti, zručnosti a schopnosti boli ocenené a uznané.

V súvislosti s koncepciou a postupmi validácie je potrebné dbať o

- vhodné nastavenie mechanizmov financovania,
- posilnenie poradenstva,
- dostatok času a pozornosti venovanej kvalite hodnotenia výsledkov predchádzajúceho učenia sa zo strany hodnotiteľov,
- zapojenie širokej škály zainteresovaných strán vrátane zamestnávateľov, čo je kľúčová podmienka pre vytvorenie dôvery v postupy a výsledky validácie,

3 PLA on 'ECVET and validation of non-formal and informal learning' in Roskilde, Denmark, <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/training-and-events/17-18-may-2018-pla-ecvet-and-validation-non-formal-and-informal-learning>

4 <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/system/files/documents/3862/pla-roskilde-synthesis-report.pdf>

e-bulletin

- prekonanie rizika nedorozumení medzi svetom formálneho vzdelávania a svetom práce, ktoré sa prejavujú v odlišnom slovníku, jazykovom kóde a kontexte v súvislosti s nadobúdaním kompetencií.

Na stretnutí v Glasgowe, ktoré bolo zamerané na využitie ECVET a národných kvalifikačných rámcov (NKR) na zvyšovanie úrovne zručností dospelých v zmysle Odporúčania Rady⁵ sa zúčastnilo 36 účastníkov zo 16 krajín vrátane Slovenska. Prezentácie účastníkov, vrátane praktických príkladov z Poľska, Nórska, Írska, Maďarska a hostujúceho Škótska, sú k dispozícii⁶. Zo stretnutia bola spracovaná aj podrobná súborná správa⁷, ktorá obsahuje základné diskutované otázky, závery stretnutia a v prílohe je aj presný program stretnutia. Základné diskutované otázky sú v tejto správe formulované takto:

- Aké prístupy prijali krajiny na prepojenie jednotiek vzdelávacích výstupov a parciálnych kvalifikácií s NKR?
- Ako sa to využilo na vytvorenie flexibilných ciest, ktoré by sa mohli použiť na podporu zvyšovania úrovne zručností a kvalifikácie?
- Aké sú podobnosti a rozdiely v prístupoch rôznych krajín?
- Akým výzvam čelili krajiny pri využívaní ECVET a NKR na podporu ciest zvyšovania zručnosti a kvalifikácie a ako boli niektoré z týchto výziev prekonané?
- Čo by mohlo byť prínosom posilnenia prepojenia medzi ECVET, EKR a cestami zvyšovania zručnosti a kvalifikácie v zmysle prv spomenutého Odporúčania Rady z roku 2016?

Z rozsiahlych záverov vyberáme len niektoré vyjadrenia:

V súvislosti s prepojením jednotiek vzdelávacích výstupov a parciálnych kvalifikácií s NKR došlo na seminári k zhode na tom, že jednotky vzdelávacích výstupov a parciálne kvalifikácie sú obzvlášť užitočné pre navrátilcov na trh práce (napr. matky po materskej) a navrátilcov do vzdelávania, jednak pre tých čo predčasne vypadli z formálneho vzdelávania a jednak pre tých, čo potrebujú získať nové kvalifikácie alebo si rozšíriť či prehĺbiť kvalifikáciu.

V súvislosti s faktormi, ktoré by mohli brániť začleneniu jednotiek a/alebo parciálnych kvalifikácií do NKR a ich následnému uznaniu došlo k zhode v tom, že

- nárast flexibility v uznávaní kladie zvýšené nároky na procesy zabezpečenia kvality, a ak spoľahlivý systém zabezpečenia kvality neexistuje, hrozí, že môže dôjsť k oslabeniu „značky“,
- nárast flexibility využívaním jednotiek vzdelávacích výstupov a parciálnych kvalifikácií tiež kladie väčšie nároky na hodnotenie zo strany poskytovateľov OVP. V dôsledku toho je potrebné hľadať vyváženosť medzi potrebou flexibility a obmedzeniami finančných zdrojov,

5 ODPORÚČANIE RADY z 19. decembra 2016 s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých (2016/C 484/01), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ:C:2016:484:TOC>

6 PLA on ECVET, NQF and Upskilling, <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/training-and-events/18-19-september-2018-pla-ecvet-nqf-and-upskilling-glasgow-uk>

7 Peer Learning Activity: ECVET, NQFs and Upskilling Pathways, <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/system/files/documents/3903/ecvet-pla-glasgow-synthesis-report.pdf>

e-bulletin

- medzinárodná spolupráca je v tejto oblasti komplikovaná z dôvodu odlišnej používanej terminológie; pojmy ako kredity, jednotky vzdelávacích výstupov a parciálne kvalifikácie môžu znamenať rôzne veci v rôznych systémoch národných krajín.

V súvislosti s možnosťou využiť ECVET na podporu zvyšovania úrovne zručností a kvalifikácie v zmysle prv uvedeného Odporúčania Rady došlo k zhode na tom, že

- využívanie vzdelávacích výstupov ako spoločného jazyka podporuje validáciu a umožňuje prenos a akumuláciu kreditov dosiahnutých v rôznych vzdelávacích prostrediach,
- dostupnosť krátkych kurzov založených na jednotkách vzdelávacích je kľúčovým nástrojom umožňujúcim zlepšenie prístupu k vzdelávaniu,
- segmentovanie do modulov môže napomáhať aj v poskytovaní všeobecného vzdelávania, môže byť vnímané ako menej náročná úloha, môže umožňovať lepšie kombinovanie s poskytovaním OVP a môže byť lepšie ciele a aj pružnejšie v poskytovaní ďalšieho vzdelávania pre nízko vzdelaných.

V súvislosti s úlohami pre národných zainteresovaných aktérov s cieľom uplatňovať zásady ECVET na podporu zvyšovania úrovne zručností a kvalifikácie v zmysle prv uvedeného Odporúčania Rady došlo k zhode na tom, že

- agentúry pre základné zručnosti, ktoré sú už založené v niektorých krajinách sa stávajú dôležitými aktérmi,
- poradenské služby sú kľúčové pre podporu poskytovania flexibilnejších vzdelávacích programov,
- je potrebná súčinnosť s organizáciami, ktoré pracujú s nízkokvalifikovanými dospelými a spolupráca medzi poskytovateľmi vzdelávania a službami zamestnanosti.

V roku 2019 sa PLA stretnutia zabezpečované sekretariátom ECVET uskutočnia v Estónsku 16. – 17. mája a Chorvátsku 19. - 20. septembra.

B. Výročné ECVET fórum „Using ECVET for Long-Duration Mobility“

Hlavnou témou tohtoročného ECVET fóra, ktoré sa konalo v Sofii 13. – 15. 6. 2018, bola problematika dlhodobých mobilit Erasmus PRO a využitie nástrojov ECVET v týchto mobilitách. Fórum bolo ako vždy priestorom pre diskusiu, výmenu skúseností a sieťovanie organizácií.

Prvý deň podujatia bol venovaný diskusii o dlhodobých mobilitách, o výzvach a úspešných skúsenostiach v tejto oblasti, ako aj o tom, ako princípy ECVET môžu pomôcť v tomto procese.

Po uvítacích prejavoch mal úvodnú kľúčovú prezentáciu J. Varchola z Európskej komisie na tému „Budúcnosť OVP: Budovanie novej európskej vízie, nový program Erasmus“: Poukázal na súčasné globálne trendy - rýchly rozvoj a neustále zmeny, napr. v genetike, automatizácii; migrácia obyvateľstva; starnutie populácie; globalizácia. Potom sa zameril na to, aké zručnosti budeme potrebovať v budúcnosti: 65% súčasných povolání zanikne a vytvorí sa nové povolania; vymenoval 5 najčastejších povolání v súčasnosti a 5 predpokladaných najčastejších povolání v roku 2040. Je veľmi ťažké predvídať, aké zručnosti bude treba o 5 - 10 rokov. Budúcim trendom

e-bulletin

bude maximálna individualizácia vo vzdelávaní, čo vyžaduje kvalitnú validáciu získaných zručností a rozvoj internacionalizácie. Predstavil plánový rozpočet pre nový program Erasmus - rozpočet sa zdvojnásobí na 30 miliárd (3 x viac na mobility; z toho na OVP 5,23 miliárd). Hlavné princípy nového programu budú vnapr. vyššia inklúzia, podpora európskej identity a participácie na živote spoločnosti, podpora medzinárodnej dimenzie, ďalšie zjednodušovanie programu, synergia s inými programami. Medzi plánované novinky v oblasti OVP patria zavedenie mobility ľudí na trhu práce (upskilling and reskilling), rovnováha medzi krátkodobou a dlhodobou mobilitou, podpora malých partnerstiev umožnením zjednodušeného prístupu do programu, zvýšenie mobility učiteľov. Patrí sem aj budovanie Centier? excelentnosti pre OVP, pričom ich úlohou bude podpora regionálneho rozvoja a potrebných špecializácií; kombinovanie počiatočného a ďalšieho OVP; rozvoj spoločných kurikúl pre OVP; vytváranie partnerstiev medzi podnikateľskou a vzdelávacou sférou atď..

Soren Kristensen z Dánska prezentoval svoje skúsenosti z realizácie dlhodobej mobility: od roku 1992 má Dánsko národnú mobilitnú schému – PIU program, ktorý zabezpečuje financovanie a podporu pre študentov v alternatívnom počiatočnom OVP v dánskom vzdelávacom systéme. Ide o žiakov, ktorí si želajú vycestovať do zahraničia, aby tam vykonali svoju povinnú odbornú prípravu. Minimálne trvanie je 1 mesiac, avšak väčšina účastníkov je v zahraničí dlhšie – priemerná dĺžka mobility je viac ako 6 mesiacov. V programe neexistujú geografické obmedzenia. Uznanie získaných zručností sa zabezpečuje podľa národnej legislatívy. Najviac žiakov je z oblastí gastronómie, podnikania, poľnohospodárstva, ale aj zdravotníctva. Ročne vysielajú okolo 1600 študentov. Program je financovaný dánskymi zamestnávateľmi. Účastníkmi môžu byť ako žiaci počiatočného OVP, ktorí nemajú učňovskú zmluvu s podnikom (po návrate zo zahraničia si nájdu podnik, s ktorým uzatvoria kontrakt a v ktorom si dokončia počiatočnú kvalifikáciu), ale aj žiaci, ktorí už majú uzatvorenú učňovskú zmluvu s podnikom, ktorý ich vyšle do zahraničia na stáž a pobyt v zahraničí im uzná. Výzvy pre budúcnosť sú napr. vyhľadanie plateného miesta pre žiakov v zahraničí, zabezpečenie kvality počas ich pobytu v zahraničí, nábor účastníkov.

Matthias Havekost z Nemecka prezentoval, ako realizujú dlhodobé mobility pre študentov v Airbus: Program „Mobility for Airbus Apprenticeship“ je európsky medzikultúrny výmenný program pre učňov z FR, GE, UK a ES. V rámci 4 krokov majú učni možnosť vykonávať prax v rôznych krajinách, kde získajú reálne pracovné skúsenosti a nové životné skúsenosti. Účastníci si sami plánujú cesty či ubytovanie, pričom dostávajú podporu od koordinátorov, vymieňajú si skúsenosti na dennej báze. Študent z Airbus – Theo Wang – prezentoval svoje skúsenosti z takého vzdelávania v zahraničí.

V ďalšej časti sa účastníci rozdelili do 5 paralelných skupín, v jednej z nich účastníci diskutovali o týchto otázkach:

1. Čo sú hlavné obavy študentov, keď majú ísť na dlhodobú mobilitu do zahraničia?
2. Akú úlohu zohráva validácia a uznávanie vzdelávacích výstupov?
3. Je uznanie vzdelávacích výstupov ako súčasť ich vzdelávania nevyhnutnou podmienkou pre študentov, aby sa zúčastnili na mobilitnom programe?
4. Akú dodatočnú podporu žiaci potrebujú pri dlhodobej mobilite? Je potrebné do tejto podpory zapojiť aj rodičov a priateľov?

Hlavné závery z diskusie sú:

- Obavy študentov: ich jazykový potenciál/bariéry; ekonomické dôvody; obava žiakov mladších ako 18 rokov z pobytu v zahraničí mimo svojej rodiny a priateľov; porovnateľnosť kurikúl nemusí byť zabezpečená, ak sú žiaci v zahraničí dlhšie (1 rok), musia buď prerušiť štúdium alebo opakovať ročník.
- Validácia a uznanie: nie je to vždy podmienkou, ale predstavuje pridanú hodnotu v niektorých krajinách EÚ; ide o flexibilný aspekt, validácia a uznanie nemusia byť vždy povinné; v tomto smere sa dá využiť Europass; uznanie a validácia sú však dôležité pre učňov a absolventov; problém je s validáciou a uznaním v prípade čerstvých absolventov – po návrate sa už neklasifikujú v domácej vysielajúcej organizácii.
- Podpora: je veľmi potrebná príprava účastníkov pred vycestovaním do zahraničia, a to všetky druhy prípravy (jazyková, interkultúrna, odborná, o bezpečnosti práce, ...); taktiež je veľmi potrebný častý a zodpovedný monitoring študentov zo strany mentora v podniku, ale aj zo strany vysielajúcej organizácie (využívanie sociálnych sietí na komunikáciu študentov v zahraničí – Facebook, Skype).

Pre Slovensko je dôležitým poznatkom z diskusií to, že na dlhodobé mobility sa vysielajú hlavne čerství absolventi, ktorí sú už plnoletí. Tým sa potvrdzuje riziko straty mladej pracovnej sily, keďže dlhodobá mobilita v atraktívnom prostredí uľahčuje adaptáciu na prácu v zahraničí.

V druhý deň konferencie pokračovala práca v malých skupinách, v ktorých sa diskutovali rôzne aktuálne otázky týkajúce sa dlhodobých mobilit a využívania nástrojov ECVET v týchto mobilitách. Hlavné závery konferencie boli zhrnuté do troch téz:

1. ECVET podporuje zvyšovanie kvality mobilit, vrátane dlhodobých mobilit;
2. ECVET nástroje sa dajú používať aj v krátkodobých aj dlhodobých mobilitách;
3. Je potrebné a dôležité ECVET naďalej podporovať a rozvíjať.

O ECVET fóre 2018 informuje aj ECVET magazine.⁸ ECVET fórum 2019 sa uskutoční v rámci holandského predsedníctva 20. - 21. júna 2019 na tému "ECVET a celoživotné učenie sa".

8 ECVET magazine No32 (September 2018), <http://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/ecvet-magazine-no-32-september-2018>

C. ECVET Networking Meeting 2018

Stretnutie siete ECVET uskutočnilo 11. až 12. októbra 2018 v Solúni v Grécku v priestoroch Cedefopu za účasti 68 expertov z 28 krajín a celkovo 82 účastníkov⁹.

Prvý deň sa účastníci zaoberali najnovšími poznatkami o štúdiách týkajúcich sa meniaceho sa charakteru OVP, programov mobility OVP a nástrojov odborného vzdelávania a prípravy. Po uvítacích prejavoch vystúpila Anastasia Pouliou z Cedefopu na tému „Meniaca sa povaha a rola OVP v Európe“. Poukázala na to, že vážnosť sekundárneho OVP upadá, ale zároveň OVP expanduje do vyšších úrovní vzdelania, a preto je potrebné vypracovať novú koncepciu a stratégiu OVP.

CEDEFOP v spolupráci s expertmi z 30 krajín skúma, ako sa OVP zmenilo od roku 1990 a akým výzvam bude čeliť v budúcnosti, z pohľadu pedagogicko-didaktického, socio-ekonomického, trhu práce a z hľadiska vývoja vzdelávacích systémov. Prezentovala niektoré výsledky a naznačilo budúce smerovanie - zvyšovanie dôležitosti postsekundárneho OVP, zvyšovanie podielu praxe a najmä vzdelávania v pracovnom prostredí (WBL) na existujúcich VŠ, ako aj potrebu zakladať nové inštitúcie OVP mimo univerzitného/vysokoškolského prostredia. Je dôležité čo najlepšie vyvažovanie teoretických a praktických vedomostí a zručností.

Joao Santos z DG EMPL informoval o príprave stratégie vo vzdelávaní pre obdobie po 2020 (trendy: digitalizácia, nové zručnosti pre 21. storočie, nové metódy vyučovania a učenia, príprava učiteľov a školiteľov, validácia a poradenstvo, meniaci sa svet práce). Zdôraznil potrebu budovať centrá excelentnosti v OVP pre počiatočné aj pokračujúce OVP na všetkých úrovniach kvalifikačného rámca.

Koen Bois z DG EMPL priblížil aktuálne trendy v politike v oblasti OVP: Európska komisia navrhla pre Radu odporúčania o vzdelávaní detí v ranom veku a o ich starostlivosti; o vyučovaní a učení jazykov; o automatickom uznávaní diplomov za obdobia vzdelávania v zahraničí. Dôvodom pre posledné odporúčanie bolo nedostatočné automatické uznávanie kvalifikácií a výstupov vzdelávania získaných v zahraničí. Návrh na automatické uznávanie v inom členskom štáte sa týka:

- a) uznania kvalifikácie vo vyššom vzdelávaní získanej v jednom členskom štáte pre účely ďalšieho štúdia v inom členskom štáte;
- b) uznania kvalifikácie získanej na strednej odbornej škole pre účely štúdia na vysokej škole v inom členskom štáte;
- c) uznanie výstupov získaných počas obdobia vzdelávania v zahraničí v stredoškolskom vzdelávaní a vyššom vzdelávaní.

⁹ Podrobná informácia o celom podujatí je v angličtine k dispozícii na portáli ECVET sekretariátu <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/training-and-events/11-12-october-2018-ecvet-network-meeting>.

e-bulletin

Pre stredoškolskú úroveň je preto potrebné rozšíriť transparentnosť a dôveru prostredníctvom tvorby ďalších nástrojov v OVP v súlade s EQAVET, podporovať mobility a uznávanie vzdelávacích výstupov získaných v zahraničí používaním nástrojov ako sú Europass Mobility a ECVET.

Monika Auzinger zo sekretariátu ECVET informovala o realizovanej štúdii o nástrojoch podporujúcich politiku EÚ v OVP. Skupina expertov vypracovala 8 rôznych scenárov vývoja ECVETu a EQAVETu, ktoré napokon zúžili na 4 scenáre:

1. aktualizovať súčasný stav;
2. začleniť ECVET do iných existujúcich nástrojov;
3. začleniť ECVET do širšej európskej stratégie o OVP;
4. nástroje sa spoja s inými podobnými nástrojmi vysokého školstva,

ktoré sa ešte stále analyzujú. Po jej prezentácii sa účastníci rozdelili do skupín, kde sa diskutovalo o daných scenároch. Výsledky možno zhrnúť takto:

Scenár č. 1

Účastníci uviedli, že realizátori projektov a ďalšie zainteresované strany už nejaký čas implementujú ECVET, majú s ním dobré skúsenosti, a preto by bolo žiadúce udržať značku.

Scenár č. 2

Účastníci sa vyjadrili pozitívne k integrácii nástrojov, avšak upozornili, že integrácia ECVET a EQF môže byť komplikovaná pre krajiny, ktoré ešte nemajú plne funkčný kvalifikačný rámec a tiež vyslovili obavu, že by zmeny mohli byť chápané ako dôkaz zlyhania ECVET, hoci v mnohých krajinách bol ECVET vnútroštátne prínosný a tento prínos by sa mohol oslabiť.

Scenár č. 3

Účastníci sa zhodli na tom, že táto alternatíva je najviac v súlade s vývojom v oblasti odborného vzdelávania a prípravy v EÚ a prináša výhodu koncentrácie všetkých iniciatív EÚ v oblasti odborného vzdelávania a prípravy do jedného celku. Zároveň ho však sprevádzajú nejasnosti ohľadom riadenia, financovania a prioritizovania činností EÚ a členskými štátmi. Existuje preto riziko, že práca vykonaná na národných úrovniach za posledných desať rokov by sa mohla stratiť.

Scenár č. 4

Účastníci považovali tento scenár za príliš ambiciózny, pretože systémy OVP a vysokého školstva sú veľmi odlišné. Okrem toho sa kreditový systém a využívanie kreditných bodov uvedených v odporúčaní ECVET v skutočnosti nepoužíva. Účastníci preto vidia len malý dôvod pre kreditovú paralelu s ECTS. Podporovať príležitosti poučiť sa o tom, čo funguje, čo nie, a aké sú ponaučenia z každej iniciatívy v oboch systémoch však môže byť však užitočné.

Joao Santos z DG EMPL následne informoval o budúcnosti programu Erasmus+: prezentoval niekoľko štatistík o realizovaných mobilitách, informoval o budúcom rozpočte pre mobility v OVP v budúcom programe, ktorý

e-bulletin

by sa mal zdvojnásobiť, pričom počet účastníkov sa má strojnásobiť. Cieľom budúceho programu je dosiahnuť dva milióny účastníkov mobility v rokoch 2021 - 2027. Mobility budú otvorené aj ľuďom na trhu práce: Erasmus+ sa od roku 2013 zameriava na vysielanie 650 000 študentov a 200 000 zamestnancov na mobility. Doteraz sa na mobilite financovanej z fondov EÚ zúčastnilo 600 000 študentov a menej ako 9 000 zamestnancov. Od roku 2017 a spustenia iniciatívy Erasmus PRO sa dlhodobá mobilita zvýšila. Do roku 2020 by malo byť 15% mobility strednodobej (s trvaním od 3 do 6 mesiacov) alebo dlhodobej (viac ako 6 mesiacov). Priemerná dĺžka mobility je v jednotlivých členských štátoch veľmi odlišná. Napríklad účastníci mobility z Cypru, Grécka a Chorvátska sa zvyčajne zúčastňujú na krátkodobých mobilitách (14 až 17 dní) oproti účastníkom z Holandska a Španielska, ktorí sa zúčastňujú na dlhších mobilitách, v priemere 56, resp. 70 dní.

Marcel Schnabel z ICF predstavil predbežné výsledky štúdie o mobilitách OVP v Európe, ktoré nie sú financované z programu Erasmus+. Pri výskume identifikovali 138 programov zameraných na mobility, ktoré sa uskutočňujú mimo programov financovaných EÚ. Sú veľmi rôznorodé, ale často sa zameriavajú na počítačové OVP a zahŕňajú pracovné stáže a učňovské vzdelávanie. Zo 138 identifikovaných programov bolo na ďalšiu analýzu vybraných 42 programov mobility. Polovica z nich (21) je národných, 13 je obojstrannýbilaterálnych a 8 je multilaterálnych. Len 4 krajiny majú mobilitu zakomponovanú v legislatíve (Dánsko, Holandsko, Nemecko a Rakúsko). Bude vypracovaných 10 prípadových štúdií pokrývajúcich šesť verejných a štyri súkromné programy. Medzi odporúčaniami štúdie sa objavili návrhy

- rozširovať spoluprácu medzi rôznymi stakeholdermi,
- poskytovať dodatočnú podporu príjemcom grantov,
- podporovať vzťahy s národnými/regionálnymi politikami,
- rozšíriť mobilitu učiteľov,
- podporovať medzinárodnú mobilitu.

ECVET sekretariát informoval o aktivitách za rok 2018 (o ktorých podrobnejšie píšeme inde), prezentoval výsledky ECVET fóra 2018 (Sofia, Bulharsko), ECVET PLA a informoval o ďalších pripravovaných podujatiach zameraných na ECVET, ktoré sú zhrnuté do nasledujúcej tabuľky.

ECVET Program 2019

Dátum	Typ aktivity, miesto
21. – 22. marec	24. stretnutie "Users' Group"
16. – 17. máj	PLA1 v Estónsku
20. – 21. jún	Výročné forum " ECVET pre CŽV " v Holandsku
19. – 20. september	PLA2 (o mieste konania sa rozhodne)
7. – 8. november	ECVET Network meeting (vrátane 25. stretnutia "Users' Group") v Bruseli

Druhý deň sa diskutovalo o praktických aspektoch odbornej prípravy ECVET expertov vo vzťahu k dlhodobej mobilite a ako najlepšie zapojiť zamestnávateľov do dlhodobej mobility. Lars Moler a Soren Kristensen z dánskej národnej agentúry prezentovali ich systém financovania dlhodobých mobilit v zahraničí, ktorý je financovaný zo špeciálnej dane zamestnávateľov (platí ju povinne každý zamestnávateľ s viac ako 5 zamestnancami). Paul Guest a Nicola Poultney z britskej národnej agentúry sa vo svojej prezentácii sústredili na to, ako by mohli experti ECVET podporiť dlhodobé mobility.

D. ECVET seminár, Skopje, Macedónsko

Seminár, ktorý sa konal v novembri v Macedónsku, otvoril Zoran Zlatkovski, národný ECVET expert. Vo svojej úvodnej reči predstavil možnosti a perspektívy ECVET v kontexte macedónskeho vzdelávacieho systému, ktorý je na začiatku svojej reformy. Najdôležitejšími prvkami zmien je zavedenie modulárneho systému vzdelávania spolu s prístupom zavádzajúcim kredity. Vo svojej prezentácii sa venoval aj niektorým technickým aspektom (definícii „vzdelávacích výstupov“, čo je aktívne sloveso, akumulácia a prenos kreditov atď.). Spomenul prepojenie na kvalifikačný rámec a jeho deskriptory (so špeciálnou pozornosťou pre úrovne 3 a 4), vývoj a autorov kvalifikačného rámca (ministerstvo školstva, ministerstvo práce, ale aj sektorové rady). Prezentácia sa ďalej venovala definícii „kreditového systému“, chápania kreditu ako kvantitatívneho vyjadrenia dosiahnutia kvalifikácie – v prípade Macedónska vychádza filozofia kreditu z ECTS (t. j. 60 kreditov/akademický rok). Zaujímavou časťou prezentácie bol vzťah kreditov k jednotke, ale aj vzťah kreditov k všeobecnovzdelávacej a odbornej zložke vzdelávacích programov. Predstavil tabuľku, ktorá reprezentovala vzájomný percentuálny pomer týchto častí programu za jednotlivé roky štúdia. Od tohto podielu sa neskôr odvíjal aj vzorec na výpočet kreditov napr. pre potreby mobility. Ďalej predstavil možnosť využitia ECVET aj v rámci neformálneho a informálneho učenia sa s tým, že ECVET vlastne prináša nový prvok do validácie výsledkov vzdelávania z týchto vzdelávacích ciest.

Liliana Stojkovska predstavila plán reformy OVP smerom k modularizácii vzdelávacích programov, ako aj využitia systému zabezpečovania kvality (EQAVET) v OVP. Zaujímavosťou tohto prístupu je fakt, že základom macedónskeho kvalifikačného systému sú vzdelávacie programy (t. j. kvalifikácia sa odvíja od vzdelávacieho programu – vzdelávací štandard je nadradený kvalifikačnému, a nie naopak). Vzdelávacie moduly sa odvíjajú od analýzy štandardov povolání na úrovni sektorov (tzv. „sektorski profil“). Prezentácia predstavovala aj vysvetlenie niektorých technických prvkov (napr. definícia modulu ako ucelenej, nezávislej jednotky programu, ku ktorej sú priradené kredity. Moduly sú delené na všeobecnovzdelávacie a odborné, moduly pre praktickú prípravu. Moduly môžu byť povinné alebo dobrovoľné.

Alexandra Junášková odprezentovala skúsenosti zo Slovenska. Po jej prednáške nasledovala diskusia zameraná najmä na možnosť využívania kreditov/bodov ECVET, ktoré sa v SR nevyužívajú a ani sa zatiaľ neodporúčajú používať.

Po tejto prezentácii nasledovala praktická skupinová práca, v ktorej bolo úlohou stanoviť modul, identifikovať vedomosti, zručnosti a kompetencie a možnosti ďalšej práce s modulom.

2. Čo sa dialo u nás

A. Seminár pre externých hodnotiteľov

Dňa 5. októbra 2018 sa uskutočnil seminár pre externých hodnotiteľov žiadostí v Kľúčovej akcii 1 – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov. Cieľom školenia bolo skvalitniť prácu hodnotiteľov, poskytnúť im informácie o nástrojoch ECVET, ako aj o vývoji v tejto oblasti na európskej aj národnej úrovni.

B. Seminár pre zamestnávateľov

Dňa 9. októbra 2018 sa uskutočnil seminár určený pre zamestnávateľov a ďalšie zainteresované strany. Cieľom seminára bolo predstaviť benefity vyplývajúce z mobilityných projektov pre zamestnávateľov, nástroje validácie a uznávania (EUROPASS a ECVET) pre zvýšenie uplatnenia absolventov stredného odborného vzdelávania.

Prezentácie sú dostupné na stránke <http://www.erasmusplus.sk/ecvet/index.php?sw=3&log=0>

C. Semináre pre žiadateľov - Ako správne pracovať s ECVET

S cieľom pomôcť realizátorom mobilityných projektov KA102, ako aj potenciálnym žiadateľom o grant, v implementácii prvkov a nástrojov ECVET do ich projektov, národná agentúra organizovala dva tréningové semináre (12. 11. 2018 v Bratislave; 11. 12. 2018 vo Zvolene). Seminárov sa zúčastnilo 84 účastníkov z celého Slovenska. Hlavným zámerom oboch seminárov bolo vysvetliť účastníkom podstatu a princípy daného technického nástroja, naučiť ich, ako správne definovať jednotky vzdelávacích výstupov a vzdelávacie jednotky, ako ich hodnotiť a uznať. Nasledujúci súpis prezentácií z tréningových seminárov pomôže záujemcom zorientovať sa a vybrať si prezentácie na prezretie. <http://www.erasmusplus.sk/ecvet/index.php?sw=3&log=0>.

3. Dva príklady dobrej praxe zo škôl

Prečo ECVET?

Napriek tomu, že som technička - strojárka, s perom pracujem veľmi rada, a preto nikdy neodmietam ponuku písať a podeliť sa o svoje skúsenosti s inými. A tak tomu bolo aj teraz. Na nedávnom seminári držiteľov Charty mobility v OVP ma oslovila národná agentúra s prosbou napísať článok o využití ECVET v mobilityných projektoch našej školy. Takže: „Pustíme sa do toho!“

Aby informácie neboli anonymné, najprv zopár riadkov o našej škole. Sme Súkromná stredná odborná škola automobilová Duálna akadémia v Bratislave, ktorá pripravuje študentov na povolanie v oblasti strojárskych a elektrotechnických profesií v systéme duálneho vzdelávania. Počet našich študentov je približne 400. Vzdeláva ich 30 učiteľov a majstrov odborného výcviku. To vytvára dostatočnú základňu pre cieľové skupiny mobilityných projektov, ktoré pripravujeme od roku 2003. náš prvý projekt sme zrealizovali v ČR s jednou skupinou

e-bulletin

študentov. Odvtedy sme krok za krokom budovali nové partnerstvá, ktoré si v súčasnosti dovoľím nazvať sieťou, pretože ich tvorí 11 inštitúcií v rôznych európskych krajinách (ČR, HU, AT, DE, UK, IT, PT, ES, TK, FI). S rastúcim počtom partnerov sa formovala aj filozofia a stratégia realizácie projektov tak, aby sme vedeli využiť silné stránky jednotlivých partnerov. Počas tohto procesu sme sa stretli s nástrojom ECVET, ktorý sme ako držitelia Charty mobility začali implementovať do našich projektov a využívame ho vo fáze prípravy, realizácie, ale aj diseminácie výsledkov. A čo nám tento nástroj priniesol? Zhrnula by som to do niekoľkých bodov:

Presné vymedzenie kompetencií zapojených partnerov;

Flexibilitu v definovaní vedomostí a zručností;

Transparentnosť v oblasti validácie získaných kompetencií;

Systematickosť v procese hodnotenia získaných kompetencií;

Jednoduchosť v systéme uznávania získaných kompetencií.

Ako je možné, že jeden nástroj dokáže pokryť tak širokú škálu potrieb? Veľmi jednoducho. Program Erasmus+ má vypracovaný súbor dokumentov, ktoré sú voľne dostupné na webe a pomocou ktorých sa vymedzia vzťahy medzi partnermi daného projektu (memorandum o porozumení, zmluva o štúdiu, záväzok kvality). Vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré majú účastníci získať, sa spracujú do vzdelávacích výstupov. Vzdelávacie výstupy tvoria interný dokument, ktorý spracuje prijímajúca a vysielajúca organizácia pre každého účastníka stáže. Tento dokument je využiteľný každoročne, stačí ho len dopĺňať a aktualizovať. Súčasťou vzdelávacích výstupov je tiež hodnotiaci systém, na základe ktorého je samostatne ohodnotená každá nadobudnutá zručnosť, ale aj kompetencia ako celok. Preto je uvedené hodnotenie využiteľné v odborných predmetoch, na odbornom výcviku, ako aj v cudzom jazyku vo forme známok. Doklady o absolvovaní stáže (certifikát a Europass mobilita) sú dôležitou informáciou pre zamestnávateľov a deklarujú nielen kompetencie absolventa, ale aj jeho vzťah k potrebe celoživotného vzdelávania a procesu neformálneho a informálneho učenia sa.

A moja rada na záver? Nebojte sa využívať ECVET. Vyžaduje síce vynaložiť energiu a čas navyše pri jeho prvom zavádzaní, ale v každom ďalšom projekte vám prácu zjednoduší a hlavne skvalitní.

Ing. Jana Maštrlová

” Menej je niekedy viac

Naša škola - Stredná priemyselná škola strojnícka a elektrotechnická - Gépipari és Elektrotechnikai Szakközépiskola, Petőfiho 2, Komárno - s takmer 70-ročnou tradíciou sa vyprofilovala na jednu z najväčších a najúspešnejších odborných škôl v našom regióne. Dnes študuje v 20 triedach vyše 550 študentov v odboroch strojárstvo, elektrotechnika a technické a informatické služby v strojárstve. Vždy sme chceli patriť medzi najlepších, zapájali sme sa do rôznych národných i nadnárodných projektov ako Aces, Play Energy, Comenius, Leonardo - Mobility, Leonardo - Partnerstvá, Nadácia Orange, Moderné vzdelávanie - digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety atď.

V súčasnosti je pre nás kľúčovým program Erasmus+. Od roku 2015 sme držiteľmi Charty Erasmus+ v oblasti odborného vzdelávania a prípravy. Každoročne môžu naši žiaci zo všetkých odborov absolvovať odbornú stáž v špičkových zahraničných firmách, v ostatných dvoch rokoch v rámci mobility zamestnancov absolvovalo 5 učiteľov odborných predmetov job shadowing. Za úspešnou realizáciou projektov je množstvo času, práce zanietenej skupiny ľudí. I my sme sa v začiatkoch borili s množstvom problémov, postupne získavame skúsenosti a napredujeme. V snahe zvýšiť kvalitu mobilit sme v roku 2014 prevzali niektoré princípy systému ECVET, implementáciou jeho prvkov sme vniesli do projektov transparentnosť, jasnosť. Preferujeme kombinovaný variant. S hosťiteľskými organizáciami podpisujeme Memorandum o porozumení, s účastníkmi stáže uzatvárame Dohodu o vzdelávaní, ktorá obsahuje detailne rozpísaný program stáže na každý deň, popísaný spôsob monitorovania a hodnotenia, sú v nej presne definované vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré má účastník počas stáže nadobudnúť, ako i kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov. Jednou z najnáročnejších činností je definovanie vzdelávacích jednotiek. Definovaním obsahu vzdelávania prostredníctvom vzdelávacích jednotiek účastníci vopred presne vedia, čo budú robiť, čo sa od nich očakáva. V praxi to vyzerá tak, že naša koordinátorka, koordinátori hosťujúcich organizácií a učitelia odborných predmetov hľadajú spoločnú reč – snažia sa zosúladiť naše potreby s možnosťami firm.

Poučili sme sa, že menej je niekedy viac. Zvyčajne vytvoríme vzdelávacie jednotky, ktoré sú reálne uskutočniteľné počas desiatich dní a vzdelávacie výstupy sú merateľné. Podkladmi pre záverečné hodnotenie a uznanie odbornej stáže je hodnotenie mentora, záverečný test, pracovný denník, prezentácia žiaka, sebahodnotenie, dotazník, rozhovor. Na základe týchto podkladov sú žiaci klasifikovaní známku a obdržia Certifikát o úspešnom absolvovaní odbornej praxe v zahraničí a Europas. Cieľom záverečného spoločného stretnutia všetkých zúčastnených strán v projekte je komplexné zhrnutie a vyhodnotenie projektu. Je tiež príležitosťou hovoriť o plánoch do budúcnosti, čo urobiť inak, čo zlepšiť.

Mgr. Božidara Huláková

4. Kompendium projektov

Rok 2014 bol prvým rokom realizácie projektov pod hlavičkou nového programu Erasmus+. Napriek zmene názvu program pokračuje v podpore implementácie európskych iniciatív a nástrojov a jedným z podporovaných nástrojov je aj ECVET – Európsky systém prenosu kreditov v odbornom vzdelávaní a príprave.

SAAIC zhodnotil vývoj implementácie nového programu v rokoch 2014 - 2016 a hlavné výsledky zhrnul do dokumentu Kompendium schválených projektov ECVET 2014 – 2016 (http://www.erasmusplus.sk/ecvet/modules/dokumenty/Kompendium_projektov_ECVET.pdf), pričom v Prílohách 1 - 3 Kompendia uviedol súpis všetkých projektov výziev 2014 - 2016. Z vlastného textu Kompendia vyberáme niekoľko informácií o projektoch realizovaných v rokoch 2014 - 2016.

V rámci výzvy 2014 bolo v sektore OVP podaných 139 prihlášok a zrealizovaných 83 projektov. V 30 projektoch (36,14%) sa riešila aj problematika ECVET. V týchto projektoch sa mobility zúčastnilo 925 jednotlivcov, z toho 808 učiacich sa a zamestnancov OVP a 117 sprevádzajúcich osôb. Najviac preferovanou krajinou bola Česká republika nasledovaná Maďarskom, Talianskom a Veľkou Britániou. Príkladmi dobrej praxe za rok 2014 sú projekty, ktoré podali

- Stredná priemyselná škola, Snina (<https://sps-snina.edupage.org/text3/>),
- Stredná odborná škola chemická, Bratislava (<http://www.sosch.sk/2015-2016/>),
- Stredná odborná škola – Szakkozepiskola, Šaľa (http://www.soupsala.edu.sk/projekty_akcie.html).

V rámci výzvy 2015 bolo tiež realizovaných 83 projektov. V 56 projektoch (67,47%) sa riešila aj problematika ECVET. Najžiadanejšou krajinou bolo Maďarsko, po ňom Česká republika a Taliansko. Pribudli aj nové destinácie, napr. Malta, Portugalsko či Litva a celkovo počet destinácií vzrástol z 15 na 19. Príkladmi dobrej praxe za rok 2015 sú projekty, ktoré podali

- Spojená škola, Detva (<http://www.sssdetva.edu.sk/sk/Article/2580/2015.proxia>),
- Súkromná stredná umelecká škola filmová, Košice (www.filmovaskola.sk),
- Stredná odborná škola Jozefa Szakkayho - Szakkay József Szakközéiskola, Košice (www.ipari.sk).

V rámci Výzvy 2016 sa realizovalo spolu 86 projektov, pričom v 64 (74,42%) sa využívali niektoré z nástrojov ECVET. V týchto projektoch sa umožnilo vycestovať spolu 1 616 účastníkom, z toho 1 405 učiacim sa a 211 sprevádzajúcim osobám. Najžiadanejšími krajinami boli Česká republika, Taliansko a Maďarsko, celkový počet

e-bulletin

destinácií narástol na 23 krajín. Príkladmi dobrej praxe za rok 2016 sú projekty, ktoré podali

- Stredná odborná škola ob chodu a služieb, Dolný Kubín (<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/epluproject-details/#project/2016-1-SK01-KA102-022297>),
- Stredná zdravotnícka škola, Humenné (<https://www.szshe.sk/projekty/leonardo-2>),
- Stredná priemyselná škola elektrotechnická, (<http://www.spsehalova.sk/index.php/projekty>)
- konzorcium K.A.B.A. Slovensko (<http://www.kabaslovensko.sk/teet>).

5. Čo sa písalo v zahraničí

V roku 2018 vyšli tri ECVET magazíny. Aprílové číslo¹⁰ obsahuje tieto príspevky:

- ECVET Users' Group navštívila Fínsko a poučila sa o fínskej reforme OVP;
- Vzájomné uznávanie v sektore stavebníctva: Poučenie z iniciatívy EÚ BUILD UP Skills;
- ECVET v biznise - „Od tlaku k ťahu, moderné riadenie ľudských zdrojov s európskymi nástrojmi transparentnosti“;
- RUECVET: Pilotovanie ECVET v národných systémoch odborného vzdelávania a prípravy Ruska a Uzbekistanu;
- Úspechy a výzvy prvého národného konzorcia na Slovensku.

Septembrové číslo¹¹ obsahuje tieto príspevky:

- Budúcnosť ECVET - tvorba dôkazových kritérií;
- Výročné fórum ECVET 2018;
- Budovanie základov pre dlhodobú mobilitu v odbornom vzdelávaní a príprave;
- Aktivity partnerského učenia (PLA): ECVET a validácia neformálneho a informálneho vzdelávania;
- Sekretariát ECVET ponúka odbornú podporu ECVET.

V decembrovom vydaní¹²) nájdete články o:

- Európskom týždni odborných zručností 2018: riešenie budúcnosti odborného vzdelávania a prípravy (experti Cedefop);
- nadnárodnom projekte ECVET Enterprise;
- využívaní ECVET v Českej republike (hodnotenie v polovici obdobia);
- aktivite partnerského učenia (PLA) so zameraním na ECVET, NQF a cesty zvyšovania kvalifikácie

10 <http://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/ecvet-magazine-no-31-april-2018>

11 <http://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/ecvet-magazine-no-32-september-2018>

12 <http://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/ecvet-magazine-no-33-december-2018>

e-bulletin

(september 2018);

- rakúskej konferencii expertov ECVET o terciárnom OVP.

Zvlášť treba upozorniť na to, že aktivity K.A.B.A. Slovensko - organizácie, ktorá je dlhoročným úspešným networkerom a riešiteľom medzinárodných projektov, dávno prerástli regionálny i národný rozmer. Iniciováním prvého národného erasmovského konzorcia "Erasmus+ Turiec" je K.A.B.A. Slovensko je tak nielen prvolezcom na Slovensku, ale svojimi skúsenosťami vzbudilo aj medzinárodný záujem. ECVET magazín v 31. (aprílovom) čísle ponúkol priestor pre informáciu o úspechoch a výzvach v práci tohto konzorcia.¹³

6. Užitočné webové stránky

Európsky portál o politikách OVP (vrátane ECVET)

https://ec.europa.eu/education/policies/eu-policy-in-the-field-of-vocational-education-and-training-vet_en

ECVET portál Cedefop

<http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/european-credit-system-vocational-education-and-training-ecvet>

Slovenský ECVET portál (SAAIC)

<http://www.erasmusplus.sk/ecvet/index.php?sw=1&log=0>

ECVET sekretariát (špecializovaný portal s linkami na množstvo dokumentov)

<http://www.ecvet-secretariat.eu/en>

ECVET sekretariát (s linkami na ECVET časopisy)

<http://www.ecvet-secretariat.eu/en/magazine>

¹³ Lajčiaková, D., Kubiš, M.: Successes and challenges of the first national consortium in Slovakia: Turiec to Europe, Europe to Turiec – Bridge between education and labour market, ECVET magazine No 31 (April 2018), s. 18-20, dostupné na <http://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/ecvet-magazine-no-31-april-2018>.

e-bulletin

Portál Cedefopu o validácii neformálneho a informálneho učenia sa (European inventory on validation of non-formal and informal learning)

http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/country-reports/european-inventory-on-validation?search=&year=All&country=All&items_per_page=50

Portál Cedefopu o Európskom kvalifikačnom rámci

<http://www.cedefop.europa.eu/sk/events-and-projects/projects/european-qualifications-framework-eqf>

Ploteus portál

<https://ec.europa.eu/ploteus/>

ESCO portál (Európska klasifikácia zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolání)

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Národná sústava kvalifikácií - Slovensko

www.kvalifikacie.sk

Národný kvalifikačný rámec - Slovensko

<http://www.kvalifikacie.sk/katalog-skkr>